

slovenskega jezika že zdavnej živo želeti in da se tak hvalevredno obnaša v podukih svojih. Kako verno posluša prosti narod, kadar se mu razlagajo nauki v prijetnem, krepkem, lahko razumljivem jeziku! Kako rado bere tudi bukve v takem jeziku, če so pisaveci pisali umevno in skladno njegovi potrebi in razumnosti, in če so srečno uganili njegov ukus, — med tem ko mu ni prav nič mar za takšne spise, kteri nič mikavnega, nič ukusnega za-nj ne obsegajo. In ni se temu čuditi, ker je sceloma — naravno! Naj tedaj, kdor noče zastonj delati, dobro in natanjeno premišljuje to važno stvar, kadar ima namén bukve na svetlo dat za prosto ljudstvo, in s tem pomagati in koristiti mu!

Verdelski.

Iz Planine nad Černomljem 29. julija. Vaši želji ugrediti Vam pošlemo zeliše na ogled, ki se mu pri nas blušč *) pravi in pristavimo še to: da z imenovanim lekom umitega srablivca (garjevega) koža okoli 7 minut zlo peče, se olévi in srab popolnoma zgine; da se nekteri celo samo z bluščevim cvetom po garjevih krajih ribajo, in se jih znebjijo tako, da pozneje nobenih slabih nasledkov ne čutijo, ako ravno nobenega léka ne pijejo, da bi se srab izrinil. Tú je ljudi veliko, ki so s tim zdravilom odpravili garje in so zdravi kot česen. Dodamo tudi to, da smo imeli to spomlad garjevo tele, pa smo ga oprali le z vodo, v kteri so bile rečene stolčene korenine namočene; koža mu se je olévila in je v kratkem ozdravelo. Iz tega se smé soditi, da bi utegnilo to zdravilo za vsako garjevo živinče biti. — Povedati imamo še, da so nam bolhe letas presad (flance) do čista snedle; repo smo trikrat sejali, jo tudi v slano vodo in olje poprej namakali, pa vse ni nič pomagalo. Smuka (kislina) ne bo. Fazol in koruzo bo suša zaterla; grozdje se je osipalo; terte: zelenika, kraljevina in moškotel bolehajo grozno; žita plenjajo slabo. Gospodinje že zdej nimajo kaj kuhati. — Slišimo, da okoli Metlike goveja živina pogiba, da nek govedo samo pade in strepeče **). Ako je temu tako, se bo gotovo od ondot „Novicam“ javilo.

K.

Iz Kamnika. * Ker „Novice“ večkrat kaj naznajajo o novih cerkvenih napravah, naj povedo tudi, da smo pri nas 3 nove v Ljubljani od g. Samasa-ta vliste zvonove dobili, ki tako lepo pojó, da je cela okolica vesela, da jih ima, in gosp. guardianu p. Raimundu Marenčiu hvaležna, da so si tako iskreno prizadevali za njih napravo. Na povabilo za doneske, ki so ga razposlali po mestu in po bližnji okolici, se je nabralo veliko dnarja, ker častí vrednega gosp. guardiania vsak rad ima in jim nobeden ni prošnje odrekel; v vsakem kraji se je še več obljudilo, kakor se je pričakovalo, in tako se bojo zvonovi kmalo do čistega poplačali. 22. p. m. so pripeljali nove „oglasovavce slave božje“ z veliko slovesnostjo v Kamnik; Johana Omanova se je lepo skazala z darovanimi evtlicami, s kterimi so bili okinéani.

Iz Ljubljane. Z veseljem smo brali v Graškem časniku, da je zavolj izverstne vednosti spet eden naših rojakov pri očitni preskušnji iz moralnega modrosluvja v Gradcu

*) Poslano zeliše je zares blušč, gemeine Schmeerwurz po nemško, tamus communis po latinsko, in ker je med tako imenovanimi ojstrimi zdravili s čemeriko nekako enake lastnosti, zamore res zoper garje koristno biti, čeravno ga zdravniki ne rabijo in ga tudi v apotekah ni. Ker pa se more vsaka ojstra reč previdno upotrebovali, priporočujemo tudi pazljivost pri blušču.

**) Ni čuda, ako bi v letosjni silni vročini in suši živina ne cepala po čermu ali vrančni kugi (Milzbrand); v 53. listu so Novice opominovale, kako braniti to naglo večidel smertno bolezni.

Vred.

19. p. m. vpričo g. deželnega poglavarja počasten bil z veliko sreberno svetinjo na verižici, namreč gosp. Karl Ahačić, učenec pravoslovja v 1. letu.

Novičar iz mnogih krajev.

Presvitil cesar je blagovolil po deželnem poglavarju svojo zadovoljnost naznanih prebivavcem in vradnikam Marske dežele, unim za mnogoverstno razodevanje vérne udanosti, tem za vestno opravljanje njih služb, cesar se je prepričal ob potovanju svojem. — Dunajski vradni časnik je naznanih dohodke in stroške našega cesarstva v lanskem letu 1852, ktere primerja z dohodki in stroški predlanskega leta 1851. Navadni dohodki na davkih in družih prihodkih so znesli 224 milionov in 806.268 fl. (za 22 milionov in 792.582 fl. več kakor predlanskem), nenavadni dohodki pa 1 milion 558.840 fl. (za 15 milionov 932.614 fl. manj kakor predlanskem). Stroški navadni so znesli 274 milionov in 587.121 fl. (za 13 milionov 720.451 fl. več kakor predlanskem), stroški nenavadni pa 5 mil. 225.318 fl. (za 15 milionov 636.782 fl. manj kakor predlanskem). V vsem skupaj je bilo tedaj deržavnih dohodkov 226 milionov in 365.108 fl. deržavnih stroškov pa 279 milionov in 812.439 fl., po tem takem so stroški presegli dohodke za 53 milionov in 447.331 fl. (za 8 mil. 776.299 fl. manj kakor predlanskem.) Po tem splošnem preraju našteva c. k. ministerstvo dohodke in stroške posamno, iz česa se vidi, da dohodkov gruntnega davka je bilo 58 mil. 502.289 fl. hišnega 8 mil. 714.502 fl., pridobnine 6 mil. 747.543 fl., dohodnine 5 mil. 345.847 fl., vžitnine 27 mil. 795.172 fl., colnih dohodkov 22 mil. 317.349 fl., dohodkov za tobak 17 mil. 835.545 fl., za sol 26 mil. 855.804 fl., za štampelj in takse 17 mil. 835.545 fl., iz lotrije 5 mil. in 15.166 fl. itd. Stroškov pa je bilo za potrebšino deržavnega dolga 62 mil. 608.375 fl., za potrebe cesarske hiše 5 mil. 950.491 fl., za vikši ces. kancelijo 41.092 fl., za deržavno svetovavstvo 157.628 fl., za potrebe ministerstva unanjih oprav 1 mil. 724.581 fl., ministerstva notranjih oprav 17 mil. 286.528 fl., višji policijske vradnije 9 mil. 276.155 fl., za potrebe ministerstva vojaškega 110 mil. 843.321 fl., ministerstva denarstva 25 mil. 152.083 fl., ministerstva pravice 18 mil. 477.260 fl. ministerstva bogocastja in uka 4 mil. 336.800 fl., ministerstva kupčijstva, obertnijstva in deržavnih stavb 15 mil. 109.099 fl., ministerstva kmetijstva in rudarstva 283.847 fl. itd. — Ministerstvo je dovolilo, da misionarjem z vsemi družimi osebami in blagom vred, ki grejo v Afriko, ni ne za col ne za vožnjo po deržavi železnici nič plačati, po Lloydovi barki se bojo pa tudi zastonj do Aleksandrie peljali. — Iz Turškega se še zmiraj nič ne vé. — Kakor z nebes je padlo pismo odstavljenega Serbskega kneza Mihaela Obrenovića, ki ga je 2. serpana poslal iz Dunaja v Belograd na staršine, ministre, metropolita, Vučića in Kničanina, v katerem jim med drugim pravi, da ga ne mika ravno po vladarstvu v Serbiji, da pa bode berž toda ne siloma prišel, ako korist in volja naroda Serbskega to terja. Ni menda teško vganiti te zastavice.

Za uboge Moravčane od toče zadete.

Iz Koroškega: gosp. Oliban 2 fl., in nabral od gospodov J. R. 4 fl., J. D. 1 fl., F. F. 1 fl. 15 kr., M. Gr. 45 kr. P. P. 24 kr. — Gosp. Anton Klemen, kaplan v Logatu, 1 fl. — M. J. iz Smarja 2 fl.

Za prebivavce Kamnika:

G. Juri Sterbenc, petosolec v Novem mestu, 2 fl.